

O starki zimi.

Neprijetno je bilo zunaj. Mrzel sever je tulil okrog hišnih oglov in je cvilil žalostno. Starka zima je hodila po sneženi odeji in je rožljala odurna z belimi mrtvaškimi kostmi. Režala se je z ostudno lobanjo in je strašila zlobnonašemljena in nerodna kakor netopir v črni noči... V izbi pa je bilo gorko in prijetno. Ogenj v peči je splapolaval, prasketaje so gorela drva. Maminka se je sukala okrog ognjišča in je urejala lonce. Otroci pa so bili v izbi.

Veter je potrkaval na šipe v oknih, sedaj narahlo, sedaj zopet močneje — butnilo je celó tuintam z vso silo. A takoj je odnehalo in se umirilo... Ob taki priliki se je stisnila Marinka čisto v kot k Vlastiki in Nilki in se je ozirala s prestrašenimi očmi...

Na zapečku pa je sedel ded in je pokašljeval hripavo. Star je bil že, ves nadložen in reven. Zavzdihnil je včasih in se je prijel za bolne prsi...

»Zima je zunaj, zima... Nikar se je ne bojte, otroci! In ti, Marinka: ne glej tako plaho in prestrašeno! Veter je pač zunaj, sneg in mraz...«

Tako je govoril ded in je pihal dim iz vivčka predse v zrak.

Vlastica in Nilka sta se pa tiho smejala; smejala se je sedaj tudi Marinka in ni zrla več plaho.

Na klopí sta se igrala sama zase Irenka in Venček. Komaj pa, da sta bila zaslišala govoriti deda o zimi, sta že popustila igrače in se pridružila ostalim sestricam.

Sédli so lepo skupaj, čisto ob toplo peč, pod dedove stare nogé, ki so bingljale z zapečka dol, pa so se pomenkovali važno o tejnóni reči.

»Zima je zunaj... Pa nam le ne more nič, ta presneta zima!« se je radovala Irenka in je zrla proti oknom.

»Kaj, nič nam ne more!«

Venček je plosknil z rokama, od veselja mu je zažarel mladi, polni obrazek.

In Marinka se je še zasmejala glasno, ponorčevala se je iz zime:

»Hej, ti smešna zimka, pa pridi v izbo, če moreš! Sladkorčka ti dam...«

Vsi so se ji smejali, Vlastica in Nilka še najbolj, ker je postala Marinka nenadoma tako predrzna...

Vedno še je tulil zunaj veter, begal je s polja na polje, iz gozda v gozd, vedno naprej in naprej, kakor grešnik pred svojo nemirno vestjo. Zima, zlobna, smešna starka, je pa rožljala z mrtvaškimi kostmi tam zunaj...

Irenka je bila vesela, da je zunaj zima. Njene oči so se smejale, bile so velike in žive — kako naj bi se bala zime? ... Le naj bo zima, le naj bo! ... Saj je lepo tu v izbi, še lepše kakor tam zunaj. Vsi domači so tukaj: Marinka, Venček, Nilka, Vlastica in ona sama, Irenka. Gorko in toplo je v zakurjeni izbici, ded na zapečku je pa tudi vesel in prijazen...

Drug ob drugem, glavico ob glavici, oči nemirne in koprneče, so sedeli na enem kupu in so se pogovarjali o zimi.

...Po snegu hrešči zunaj in škriplje venomer — starka zima godrnja in stopa počasi naprej. Kostima v rokah, zelo našemljena rožlja z njimi; tuintam pa postojí in se ozre skozi okno v izbo. — »Hej, zimka, pridi!« se zasmije spet Irenka ali pa Marinka. »Kar pridi! Saj se te nič ne bojimo; še radi te sprejememo!«

Pa vendar ne pride zima v hišo — ne, ne; samo zarentači včasih malo in zagode, odpravi se zopet dalje, brez besedi, čemerna in zlobna, kakor je ... Tako hodi brez prestanka. Otroci v izbi pa se ji smejejo in jo dražijo razposajeni. — —

Zdaj so pa prenehali z živim pogovorom in so se ozrli plaho naokrog, kakor da jih je kdo prav jezno poklical. A nihče jih ni poklical, samo potrkalo je na okna, da so zazvenčale šipe in da se je stresla izba. Zlobni obraz grde starke je bil šinil mimo in se je zakrohotal odurno in škodoželjno...

»Videla sem jo!« je zavrisknila tedaj Nilka in je prišla Vlastico za rokó. »Potrkala je na šipo in je šinila mimo... Ali ní to zima, starka zima?«

Ded na zapečku je strkal pepel iz vívčka in se je odkašljál.

»O, zima je zunaj! Dolgo bo trajala ta zima; končno bo pa le prišla pomlad, pa bo pregnala zimo nazaj na sever. Vse lepše bo takrat...«

In Nilka je bila uverjena, da je videla starko zimo. Smešen, groznorežeč obraz je bil, mrtvaške kosti in lobanja... ostudna lobanja... Pogledala je skozi okno, naravnost v Nilko se je ozrla in se je zakrohotala... Potem pa je šla naprej...

»Vse lepše bo takrat spomladi!« se je spomnila tedaj Vlastica. »Sedaj pozimi ni zunaj trobentic; spomladi pa pojdemo ponje vsi skupaj: ti, Nilka, Irenka, Venček, Marinka in jaz. To bo lepo, še lepše kakor sedaj.« — —

Pa dolgo bo treba še čakati, da pride pomlad, o še dolgo! Hud boj se bo še vnel prej med starko zimo in kraljico — pomladjo: kdo bo zmagal?... Zlata meča se bosta lesketala v solncu, vsa krvava morda, tam na planjavi, kjer bo boj... Vlastica vé, kakšen bo ta boj in kako se bo dokončal: Zima, s kostmi in z lobanjo našemljena, se bo morala podati, osramočena bo bežala proti severu in pomlad bo zadihala svobodno in prosto na tem jasnem, božjem svetu. Takrat bodo pa zazeleneli travniki in s trobenticami posute se bodo zalesketale livade in polja naokrog. Vlastica in Irenka, Venček, Marinka in Nilka bodo šli pa vunkaj na zelena polja, med cve-tice, pa bodo trgali vijolice, nosili jih dedu in se bodo smejali srečni in veseli...

... Tiho se je zasmajalo v izbi, v lepih sanjah je stopila pomlad, vsa krasna, mogočna kakor kraljica, pred jasne otroške oči.

»Takrat bo pa lepše... takrat spomladi...«

Seveda bo lepše! To vé tudi Marinka sama. Zeleno bo vse, vse se bo svetilo od jasnega solnca, ki sije toplo in prijazno z neba: to je pomlad...

Sedaj je pa zima: sneg, burja, za ogli sever, vse neprijazno ... Pognali bi jo, to zimo, z burkljami bi jo pognali proč, na sever! Naj gre že enkrat! ... To so bile Marinkine želje.

Zazvenčale so zopet šipe, zatulilo je za hišnimi ogli, in takoj je bilo konec sanj o pomladi. Zakaj zima je bila zunaj.

Irenka pa je imela zimo ravno tako rada kakor pomlad; istotako tudi Venček.

»Kepat se pojdimo vunkaj!« se je ojunačila kar naenkrat Nilka.

Irenka je poskočila na nogé.

»O, saj res! Kar hitro! ... Veš kaj, jaz bi jo ... zimo bi kepala ...«

»Jaz tudi!« se je vzradoval Venček in Vlastica je plosnila z dlanmi.

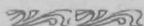
Odprli so hrupoma vrata in so stekli vun na prag. Rezek, oster sever je zabril vsem v lica; debele snežinke so jim zamigljale pred očmi. To je bila zima.

»Ni prijetno tukaj!« je vzkliknila Marinka in se je stresla od mraza. »Mene zebe; grem rajši nazaj v sobo. Tam je vsaj gorko in prijazno.«

Stekla je Marinka naglo po veži nazaj pa v izbo — drugi pa za njo. V izbi so sédli na klop za peč in so se začeli zopet pogovarjati o zimi.

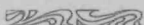
Zunaj pa je venomer razsajala burja za hišnimi ogli ...

Cvetinomiški.

Zimsko veselje.

Sveče ledene visijo od streh,
in ivje obdaja drevesa.
Na malih lesenih, priročnih saneh
se vozijo z nami nebesa.
S hriba v dolino kot strela
drčimo — in nič nam ni mraz,
rdi nam obraz,
in pesem vesela
glasi se krog nas.

Gnjevoš.